

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

V Praze dne 22. května 2023

Výroční zpráva za rok 2022

Rada vlády pro rovnost žen a mužů byla zřízena usnesením vlády ČR ze dne 10. října 2001 č. 1033, jehož přílohou je statut Rady vlády pro rovnost žen a mužů. Tento statut byl upraven usnesením vlády ČR ze dne 12. prosince 2007 č. 1386, usnesením vlády ČR ze dne 3. listopadu 2008 č. 1350, usnesením vlády ČR ze dne 5. prosince 2012 č. 895, usnesením vlády ze dne 8. července 2015 č. 544, usnesením vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590, usnesením vlády ze dne 30. května 2018 č. 346, usnesením vlády ze dne 2. září 2019 č. 633, usnesením vlády ze dne 14. září 2020 č. 925 a usnesením vlády ze dne 18. května 2022 č. 567.

Obsah

1. Úvod	3
2. Předseda/předsedkyně, členové a členky	3
3. Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů	6
4. Přehled činnosti	11
5. Výbory a pracovní skupiny Rady vlády pro rovnost žen a mužů	12
5.1 Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů	12
5.2 Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách	12
5.3 Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči	13
5.4 Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích	13
5.5 Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů	13
5.6 Pracovní skupina k porodnictví	13
5.7 Pracovní skupina k dopadům pandemie covid-19 na rovnost žen a mužů	13
5.8 Pracovní skupina pro otázky romských žen	14
5.9 Pracovní skupina k dotačnímu programu Podpora veřejně prospěšných aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů	14
6. Výstupy	14
6.1 Materiály předložené vládě ČR	14
6.2 Osvětová a vzdělávací činnost	14
7. Rozdělení dotací	15
8. Zahraničí	16
9. Výdaje v Kč za sledovaný rok	18
10. Plán činnosti Rady vlády pro rovnost žen a mužů na rok 2023	19

Výroční zpráva Rady vlády pro rovnost žen a mužů za rok 2022

(zpracovaná podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády – usnesení vlády ČR ze dne 20. února 2002 č. 175)

1. Úvod

Rada vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Rada“) byla jako poradní orgán vlády ČR pro oblast prosazování rovnosti žen a mužů a zahrnování hlediska rovnosti žen a mužů do vládních politik zřízena usnesením vlády ČR ze dne 10. října 2001 č. 1033. Statut Rady v příloze zmíněného usnesení byl následně změněn usnesením vlády ČR ze dne 12. prosince 2007 č. 1386, usnesením vlády ČR ze dne 3. listopadu 2008 č. 1350, usnesením vlády ČR ze dne 5. prosince 2012 č. 895, usnesením vlády ze dne 8. července 2015 č. 544, usnesením vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590, usnesením vlády ze dne 30. května 2018 č. 346, usnesením vlády ze dne 2. září 2019 č. 633, usnesením vlády ze dne 14. září 2020 č. 925 a usnesením vlády ze dne 18. května 2022 č. 567.

Hlavní činností Rady jako poradního orgánu vlády ČR je dle čl. 2 odst. 2 statutu Rady zejména:

- sledovat vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky v oblasti rovnosti žen a mužů, zejména závazků vyplývajících z Úmluvy OSN o odstranění všech forem diskriminace žen a dalších,
- identifikovat ve společnosti aktuální problémy v oblasti rovnosti žen a mužů,
- projednávat a doporučovat vládě základní koncepční směry postupu vlády při prosazování rovnosti žen a mužů, zejména prostřednictvím zpracovávání návrhů týkajících se politik v jednotlivých oblastech rovnosti žen a mužů, návrhů dílčích opatření a podnětů ke zlepšení rovnosti žen a mužů, a to z vlastní iniciativy nebo v rámci úkolů uložených vládou Radě nebo jejímu předsedovi či předsedkyni,
- zaujímat stanoviska k návrhům vládních, rezortních a dalších opatření, která se týkají rovnosti žen a mužů,
- hodnotit efektivitu naplňování rovnosti žen a mužů v České republice,
- sledovat naplňování a napomáhat při realizaci strategických dokumentů vlády ČR pro oblast rovnosti žen a mužů,
- koordinovat základní směry rezortních koncepcí v oblasti rovnosti žen a mužů a stanovovat okruh priorit pro projekty rezortů na podporu realizace rovnosti žen a mužů,
- spolupracovat s nevládními neziskovými organizacemi zaměřenými na oblast rovnosti žen a mužů a s orgány územní samosprávy.

Členkami a členy Rady jsou zástupkyně a zástupci rezortů, sociálních partnerů, občanské společnosti, odborné veřejnosti a Kanceláře veřejného ochránce práv. Jedním z předpokladů k naplňování úkolů a cílů vládní politiky v oblasti rovnosti žen a mužů je též zapojení široké veřejnosti, zejména prostřednictvím nestátních neziskových organizací a posilování vzájemné spolupráce státu a občanského sektoru a větší angažovanost sociálních partnerů. Podle statutu Rady je státní správa v Radě zastoupena členkami a členy na funkční úrovni náměstkyně a náměstků ministra či ministryně, v odůvodněných případech i na úrovni státních tajemníků či tajemnic.

2. Předseda/předsedkyně, členové a členky

Dle čl. 3 odst. 2 statutu Rady je jejím předsedou či předsedkyní člen či členka vlády ČR, do jehož/jejíž působnosti patří rovnost žen a mužů, a své funkce se ujímá dnem jmenování členem či členkou vlády ČR nebo dnem účinnosti převodu agendy rovnosti žen a mužů do jeho/její působnosti. Tím je od 17. 12. 2021 předseda vlády Petr Fiala.

K 31. prosinci 2022 měla Rada 42 členek a členů (z toho 26 členek a 16 členů). Zastoupení žen mezi členy a členkami Rady tak v roce 2022 bylo 61,9 %.

Tabulka 1 Složení Rady v roce 2022 (stav k 31.12.2022)

Jméno	Funkce v reprezentované instituci	Funkce v Radě	Členství v aktuální funkčním období od	Členství ve výborech/ pracovních skupinách
Roman Binder	náměstek, Ministerstvo financí	člen	2. 6. 2022	
Marie Čermáková	nezávislá odbornice (Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.)	členka	2. 6. 2022	předsedkyně, Pracovní skupina k porodnictví
Eva Čivrná	NESEHNUTÍ	členka	2. 6. 2022	
Martina Děvěrová	státní tajemnice, Ministerstvo průmyslu a obchodu	členka	2. 6. 2022	
Vladimíra Drbalová	Svaz průmyslu a dopravy	členka	2. 6. 2022	členka, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
Karel Dvořák	náměstek, Ministerstvo spravedlnosti	člen	2. 6. 2022	
Petr Fiala	předseda vlády	předseda	17. 12. 2021	
Radek Holomčík	náměstek, Ministerstvo zemědělství	člen	2. 6. 2022	člen, Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života
Jana Chržová	předsedkyně, Český svaz žen	členka	2. 6. 2022	
Johana Jonáková	ředitelka, Gender Studies	členka	2. 6. 2022	členka, Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů
Štěpán Jurajda	Náměstek ministryně pro vědu, výzkum a inovace	člen	2. 6. 2022	místopředseda, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
Rut Kolínská	prezidentka, Síť pro rodinu	členka	2. 6. 2022	místopředsedkyně, Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života
Markéta Kos Mottlová	zástupkyně ředitelky, Fórum 50 %	členka	2. 6. 2022	předsedkyně, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích
Jana Kotalíková	vedoucí Úřadu vlády	členka	2. 6. 2022	
Stanislav Křeček	veřejný ochránce práv, Kancelář veřejného ochránce práv	člen	2. 6. 2022	
Claudie Laburdová	Slovo 21	členka	2. 6. 2022	členka, Pracovní skupina pro otázky romských žen

Jana Machová	státní tajemnice, Ministerstvo kultury	členka	2. 6. 2022	
Branislava Marvánová Vargová	ROSA – centrum pro ženy, z.s.	členka	2. 6. 2022	předsedkyně, Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách členka, Pracovní skupina k dopadům pandemie covid-19
Zdislava Odstrčilová	náměstkyně, Ministerstvo práce a sociálních věcí	členka	2. 6. 2022	
Marie Oujezdská	Národní centrum pro rodinu	členka	2. 6. 2022	
Tomáš Pavlas	programový manažer, Otevřená společnost	člen	2. 6. 2022	člen, Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů
Filip Pertold	nezávislý odborník (CERGE-EI)	člen	2. 6. 2022	
Josef Petr	ředitel, Liga otevřených mužů	člen	2. 6. 2022	
Vladimíra Petráková	nezávislá odbornice (Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského)	členka	2. 6. 2022	
Zdeňka Pikešová	státní tajemnice, Ministerstvo pro místní rozvoj	členka	2. 6. 2022	
Radek Polícar	náměstek, Ministerstvo zdravotnictví	člen	2. 6. 2022	
Josef Postránecký	státní tajemník, Ministerstvo vnitra	člen	2. 6. 2022	
Marek Rojíček	předseda, Český statistický úřad	člen	2. 6. 2022	
Olga Rosenbergerová	nezávislá odbornice (Asociace Trigon, o.p.s.)	členka	2. 6. 2022	členka, Výbor pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života
Radek Rubeš	státní tajemník, Ministerstvo zahraničních věcí	člen	2. 6. 2022	
Irena Smetáčková	nezávislá odbornice (Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy)	členka	2. 6. 2022	místopředsedkyně, Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů členka, Pracovní skupina k dopadům pandemie covid-19
Marta Smolíková	předsedkyně, Česká ženská lobby	místopřed sedkyně	2. 6. 2022	členka, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
Radka Sokolová	místopředsedkyně, Českomoravská konfederace odborových svazů	členka	2. 6. 2022	

Petr Šebek	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	člen	2. 6. 2022	
Klára Šimáčková Laurenčíková	zmocněnkyně vlády pro lidská práva	místopředsedkyně	2. 6. 2022	
Adéla Šípová	senátorka PČR	členka	2. 6. 2022	členka, Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích
Iva Šmídová	nezávislá odbornice (Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity)	členka	2. 6. 2022	předsedkyně, Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů, členka, Pracovní skupina k porodnictví, členka, Pracovní skupina k dopadům pandemie covid-19
Eva Valentová	Sdružení pro integraci a migraci	členka	2. 6. 2022	
Petr Vančura	státní tajemník, Ministerstvo obrany	člen	2. 6. 2022	
Martin Vavřina	státní tajemník, Ministerstvo dopravy	člen	2. 6. 2022	
Lucia Zachariášová	nezávislá odbornice	členka	2. 6. 2022	
Simeona Zikmundová	státní tajemnice, Ministerstvo životního prostředí	členka	2. 6. 2022	

3. Sekretariát Rady vlády pro rovnost žen a mužů

Po celý rok byla agenda rovnosti žen a mužů v gesci Odboru rovnosti žen a mužů (dále jako „Odbor“), pod který spadají dvě samostatná oddělení: Oddělení sekretariátu Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jako „Oddělení sekretariátu Rady“) a Oddělení průřezových agend. Po ustavení nové vlády v prosinci 2021 se stal předsedou Rady předseda vlády Petr Fiala, do jehož působnosti spadá koordinace úkolů v oblasti lidských práv a rovných příležitostí na vládní úrovni. Od 6. května 2019 do 31. ledna 2022 byla zmocněnkyní vlády pro lidská práva prof. JUDr. Helena Válková, CSc., která byla následně jmenována místopředsedkyní Rady. Od 11. května 2022 je zmocněnkyní vlády pro lidská práva Mgr. Klára Šimáčková Laurenčíková, která byla následně jmenována místopředsedkyní Rady.

Odborná dlouhodobá činnost Odboru i odborná a administrativní činnost zaměřená na Radu se prolínají a jsou vzájemně provázány. V roce 2022 Odbor realizoval dva projekty:

- projekt *Implementace Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014 – 2020 a související aktivity* (dále jako „Projekt Implementace“), spolufinancovaný z Operačního programu Zaměstnanost;
- projekt *Posilování kapacit a metodologická podpora v prevenci domácího a genderově podmíněného násilí* (dále jako „Projekt NF“), spolufinancovaný z Norských fondů.

Mimo uvedené projekty (více viz níže) byly v Odboru v rámci systemizace hrazené z prostředků státního rozpočtu pouze pozice vedoucí Oddělení sekretariátu Rady a ředitele Odboru. Personální zabezpečení chodu Odboru tak zcela zásadním způsobem závisí na realizaci projektů. Celkový počet systemizovaných míst v Odboru činil k 31. prosinci 2022 11 (z toho 2 pozice administrativní). Zejména díky realizaci projektu bylo možné v roce 2022 zajistit běžnou agendu Odboru, včetně odborného, organizačního a administrativního zajištění fungování Rady, jejích čtyř výborů a čtyř pracovních skupin. Odbor také pokračoval

v monitoringu materiálů v procesu mezirezortního připomínkového řízení z hlediska jejich dopadů na rovnost žen a mužů. V uplynulém roce bylo také vládě ČR předloženo několik materiálů (viz kapitola 6.1.).

Odbor v roce 2022 nadále zajišťoval administraci dotačního programu *Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů*, a to jak v roce 2022, tak také jeho přípravu na rok 2023.

Výkon a koordinace agendy se v roce 2022 na vnitrostátní úrovni soustředily zejména do těchto činností Odboru:

- koordinace naplňování Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 (dále jako „Strategie 2021 – 2030“);
- monitoring materiálů v mezirezortním připomínkovém řízení;
- zajištění administrace dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů;
- zpracování materiálů pro vládu ČR;
- koordinace a metodické vedení rezortních koordinátorek a koordinátorů rovnosti žen a mužů (tzv. gender focal points);
- zajištění funkce gestora předběžné podmínky a horizontální priority rovnost žen a mužů, která průřezově prochází všemi operačními programy ESIF.

V oblasti mezinárodní spolupráce a spolupráce na úrovni Evropské unie (dále jako „EU“) se Odbor věnoval zejména:

- přípravě a zajištění aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů v rámci předsednictví ČR v Radě Evropské unie (dále jako „CZ PRES“), a to zejména:
 - vyjednávání směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování a dosažení politické dohody nad ní během CZ PRES;
 - přípravě a vyjednávání závěrů Rady o genderové rovnosti v narušených ekonomikách: zaměření na mladou generaci, které byly přijaty na zasedání Rady EPSCO v prosinci 2022;
 - přípravě a zajištění jednání Skupiny na vysoké úrovni pro gender mainstreaming (6.–7.9.2022, Praha);
 - přípravě a zajištění předsednické konference na vysoké úrovni Evropa zítřka: rovnost žen a mužů a ekonomika (3.–4.10.2022, Praha);
 - přípravě a zajištění konference Rovnost žen a mužů jako evropský úkol: ekonomické postavení mladých lidí a reflexe českého předsednictví (5.10.2022, Praha);
 - přípravě a zajištění předsednické konference Rovnost žen a mužů v digitální době: úkol pro Evropu. Potírání genderově podmíněného kybernásilí (29.11.2022, Praha).
- zastoupení ČR v relevantních orgánech EU, Rady Evropy a Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jako „OECD“):
 - Skupina na vysoké úrovni pro gender mainstreaming;
 - Poradní výbor pro rovné příležitosti žen a mužů;
 - Správní rada Evropského institutu pro rovnost žen a mužů;
 - Expertní fórum Evropského institutu pro rovnost žen a mužů;
 - Komise Rady Evropy pro rovnost žen a mužů;
 - Pracovní skupina OECD k gender mainstreamingu a vládnutí.
- přípravě instrukcí a mandátů pro materiály projednávané v Radě EU.

Důležitou součástí Projektu Implementace byla příprava vládních politik v oblasti rovnosti žen a mužů a odborných dokumentů. V roce 2022 byly dokončeny a vydány tyto dokumenty:

- a) Zpráva za rok 2021 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022;¹
- b) Zpráva za rok 2021 o rovnosti žen a mužů;²
- c) Zpráva o plnění Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 za rok 2021.³

V rámci realizace Projektu Implementace Odbor dne 12. 1. 2022 uspořádal konferenci „Stejná práce, stejná odměna? Mezinárodní konference na téma transparentnosti v odměňování“. Konference byla navázána na aktuální vývoj v oblasti transparentního odměňování, především v souvislosti s vyjednáváním o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování. Konference se zúčastnili zástupci a zástupkyně odborné veřejnosti z řad akademické obce, zaměstnavatelů a odborových organizací.

Dne 25. 2. 2022 byl uspořádán uzavřený odborný kulatý stůl k implementaci Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského v české legislativě a možnostem metodické podpory jejího vymáhání (mj. v souvislosti s přípravou novely zákona o regulaci reklamy a jejími potenciálními dopady na rovnost žen a mužů).

Dne 2. 3. 2022 se v souvislosti s Operačním programem Zaměstnanost+ uskutečnil workshop pro ministerstva a příspěvkové organizace k projektům v rámci připravované výzvy na podporu implementace Strategie 2021 – 2030.

Dne 26. 4. 2022 byl ve spolupráci s Byznysem pro společnost zorganizován kulatý stůl s názvem „Gender a Česko: Ženy ve vedení obchodních společností“ ke sdílení dobré praxe v souvislosti s tématem vyrovnaného zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích obchodních společností.

V rámci zasedání Komise OSN pro postavení žen v New Yorku byl také uspořádán ministerský side event Women at the frontline: knowledge, skills and leadership of women in climate action (17. března 2022), který byl zorganizován v kontextu předsednického tria Francie, ČR a Švédska v Radě EU.

I v roce 2022 pokračovala realizace projektu „Strengthening the government capacity for gender-sensitive and inclusive recovery“, který Odbor realizuje ve spolupráci s OECD. V rámci projektu proběhla zejména návštěva OECD v Praze (12. – 14. dubna 2022), během níž se OECD setkala s řadou stakeholderů. Byl zároveň připraven první draft hodnotící zprávy o stavu rovnosti žen a mužů v ČR, která bude publikována v květnu 2023.

V roce 2022 byly připravovány a zajišťovány aktivity v oblasti rovnosti žen a mužů v rámci v souvislosti s CZ PRES. Byly uspořádány dva semináře k CZ PRES: seminář „Uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů v rámci CZ PŘES“ (20. dubna 2022), který byl otevřen ministerstvům a zaměřil se na gender mainstreaming v rámci předsednických akcí a na agreed language v rámci vyjednávání. Dál proběhl seminář k přípravě českého předsednictví Rady EU ve vztahu k agendě rovnosti žen a mužů (16. května 2022), který cílil na nestátní sektor a měl mu představit aktivity ČR v oblasti rovnosti žen a mužů během CZ PRES. Dne 6. června byla v Knihovně Václava Havla ve spolupráci s Českou ženskou lobby

¹ Blíže viz https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/Zprava_2021_AP_DGPN_final.pdf.

² Blíže viz https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/III_Zprava_o_rovnosti_2021_FINAL_opr.pdf.

³ Blíže viz <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/zprava-o-plneni-strategie-rovnosti-zen-a-muzu-na-leta-2021--2030--201242/>.

uspořádána mezinárodní konference „Čas na rovnost žen a mužů: Konference k předsednictví ČR v Radě EU“. Ve dnech 5. – 6. září 2022 se v Praze uskutečnilo pravidelné jednání Skupiny na vysoké úrovni pro gender mainstreaming, která je pracovním orgánem Evropské komise pro rovnost žen a mužů. Jednání se zúčastnili zástupci a zástupkyně Evropské komise, členských států EU a EIGE i ukrajinská zmocněnkyně vlády pro politiku rovnosti žen a mužů Kateryna Levchenko, která s členky a členy HLG GM diskutovala genderové aspekty války na Ukrajině. Jednání organizoval Odbor, který pro členky a členy HLG zajistil také doprovodný kulturní program. Dále byla v rámci CZ PRES zajištěna organizace konference „Evropa zítřka: rovnost žen a mužů a ekonomika“ (3. – 4. 10.), na které vystoupilo celkem 46 vystupujících, včetně místopředsedkyně Evropské komise Věry Jourové, místopředsedy vlády Ivana Bartoše a francouzské ministryně pro rovnost žen a mužů, diverzitu a rovné příležitosti Isabelle Rome. Dne 5. října 2022 se uskutečnila mezinárodní konference „Rovnost žen a mužů jako evropský úkol: ekonomické postavení mladých lidí a reflexe českého předsednictví“, která se tematicky navazovala na předsednickou konferenci „The Europe of Tomorrow: Gender Equality and the Economy“ a byla primárně určena pro české publikum. Dne 29. listopadu se uskutečnila mezinárodní konference s názvem „Gender equality in the digital age: a task for Europe. Combating gender-based cyber-violence“. Dne 21. prosince se uskutečnil seminář s názvem „Genderová rovnost během současného a budoucího předsednického tria Rady EU“.

Uskutečnila se také dvě pracovní setkání s rezortními koordinátory a koordinátorkami rovnosti žen a mužů, a to v květnu a v prosinci 2022. Květnové setkání se věnovalo především dvěma tématům - vytváření podmínek pro sladění pracovního a osobního života (státních) zaměstnanců a zaměstnankyň a jejich rovného odměňování a dále vyhodnocení plnění Strategie 2021 – 2030 za rok 2021. Prosincové jednání bylo zaměřeno primárně na téma domácího a genderově podmíněného násilí. Na jednání byly prezentovány aktivity Úřadu vlády a soukromého sektoru v oblasti prevence a pomoci obětem domácího a genderově podmíněného násilí. Dále bylo na jednání představeno rozšířené vydání publikace Násilí je možné zastavit.

Dne 1. listopadu 2022 bylo uspořádáno pracovní setkání s rezortními koordinátory a koordinátorkami rovnosti žen a mužů k naplňování usnesení vlády ČR ze dne 23. května 2016 č. 466. Pracovní setkání se uskutečnilo v návaznosti na Doporučení Rady vlády pro rovnost žen a mužů směřující k odstraňování překážek a k vytváření podmínek pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích (dále jako „Strategie +1“).⁴ Strategie +1 schválená usnesením vlády ze dne 23. května 2016 č. 466 byla vytvořena v reakci na přetrvávající nízké zastoupení žen v rozhodovacích pozicích státní správy. V rámci pracovního setkání byla představena nově vzniklá Metodika k uplatňování Strategie +1⁵ poskytující ministerstvům podrobnější popis jednotlivých nástrojů, které mohou na podporu vyrovnaného zastoupení žen a mužů využít. Metodika zároveň obsahuje příklady dobré praxe z jednotlivých ministerstev.

Dále byla v roce 2022 dokončena aktualizace manuálu „15 tipů, jak podpořit ženy uvnitř politických stran“, jehož cílem je poskytnout českým politickým stranám a hnutím napříč politickým spektrem konkrétní doporučení a osvědčené nástroje, jak podpořit větší zapojení žen do politiky.

Společně s Ministerstvem vnitra a Institutem pro veřejnou správu vyhlásil v roce 2022 Úřad vlády 16. ročník soutěže Úřad na cestě k rovnosti, která podporuje zavádění politiky rovnosti žen a mužů do práce úřadů veřejné správy. Dne 1. prosince 2022 se v budově Strakovy akademie uskutečnila konference k vyhlášení výsledků soutěže.

⁴ Blíže viz <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/podnet-k-uplatnovani-strategie-1-147699/>.

⁵ Blíže viz <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Aktuality/Methodika-Strategie-2021--online.pdf>.

Dne 29. září 2022 proběhl také workshop k představení statistické ročenky pro oblast domácího a genderově podmíněného násilí v ČR a diskuze k prohloubení dat v této oblasti.

Dále byla v rámci realizace Projektu Implementace v roce 2022 dokončena Metodika k uplatňování Strategie +1, která jednotlivým ministerstvům poskytuje podrobnější popis nástrojů, které mohou využít na podporu vyrovnaného zastoupení žen a mužů (zároveň obsahuje příklady dobré praxe z ministerstev).

V listopadu a prosinci byly Odborem zorganizovány 2 workshopy k přípravě ratifikace Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí.

Dne 8. prosince se uskutečnil mezinárodní workshop ke sběru dat nutných ke zlepšení poporodní péče, výživy kojenců a malých dětí.

Dne 14. prosince byl zorganizován workshop se zaměstnavateli, který se zaměřil na specifika práce na dálku.

Zároveň bylo Odborem v roce 2022 zveřejněno celkem šest tiskových zpráv. Tisková zpráva ze dne 3. října s názvem Evropa zítřka: dopady současné situace na mladé lidi a rovnost žen a mužů informovala o konferenci pořádané v rámci CZ PRES. Dne 29. listopadu byla publikována tisková zpráva k mezinárodní konferenci ke kybernásilí pořádané opět Odborem v rámci CZ PRES. Tisková zpráva ze dne 14. listopadu byla zveřejněna v rámci setkání s médii k prioritám zmocněnkyně vlády pro lidská práva v oblasti rovnosti žen a mužů a výsledkům EIGE Gender Equality Index 2022. U příležitosti mezinárodní konference a křtu knihy Násilí je možné zastavit byla v rámci setkání s médii dne 23. 11. distribuována tisková zpráva. V závěru CZ PRES byly médiím rozeslány dvě tiskové zprávy prezentující úspěchy CZ PRES v oblasti rovnosti žen a mužů - 9. prosince vyšla tisková zpráva s názvem Priority českého předsednictví na jednání Rady EPSCO v oblasti rovnosti žen a mužů naplněny a dne 22. prosince byla zveřejněna tisková zpráva o nově schválené směrnici o transparentnosti odměňování.

V roce 2022 i nadále pokračovala realizace Projektu NF, který se zaměřuje na posílení kapacity systému pro prevenci a boj proti domácímu a genderově podmíněnému násilí.

V rámci Projektu NF Odbor v roce 2022 zrealizoval celkem 138 workshopů k prevenci sexuálního násilí a genderově podmíněného kybernásilí pro děti a mládež ze základních a středních škol (dále jako „ZŠ a SŠ“). Workshopu se obvykle účastní cca 15-25 žáků, žákyň či studujících. Za rok 2022 bylo celkem proškolen 2696 osob. Dále v roce 2022 proběhla dvě hloubková školení pro budoucí pedagogy a pedagožky, a to na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity (květen 2022), kde bylo proškolen 18 osob, a na Fakultě humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (listopad 2022), kde bylo proškolen 9 osob. Cílem školení bylo vybavit budoucí vyučující na ZŠ a SŠ kompetencemi pro realizaci obdobných preventivních workshopů (oblast prevence znásilnění a sexuálního násilí).

V roce 2022 byly dokončeny přípravy pilotních školení seminářů policistů a policistek v oblasti prevence kybernásilí a genderově podmíněného násilí včetně sexistické online hate speech tak, aby proběhly v červnu 2022. Po pilotních školeních v červnu se zahájila série školení ve vybraných krajích. Ve druhém pololetí 2022 proběhly školení v Olomouckém, Moravskoslezském a Středočeském kraji. Celkem bylo proškolen 304 policistů a policistek. Byly finalizovány práce na doprovodných učebních materiálech ke školení. Tyto materiály reflektovaly zpětnou vazbu z proběhlých pilotních školení a byly vytvořeny 2 studijní materiály. Učební materiály řeší aktuální témata a potřeby v oblasti genderově podmíněného násilí v kyberprostoru, genderově citlivé jednání s oběťmi, vyvracení mýtů a stereotypů a prevence sekundární viktimizace.

Dále byla realizována školení pro pedagogický personál v časové dotaci 6 hodin, držela se tedy horní hranice tak, jak byla vymezena v projektu. Školení v Brně 6. 12. 2022 se zúčastnilo 17 osob, školení v Ostravě 7. 12. 2022 pak 24 osob. Tyto osoby se seznámily zejména s novými formami genderově podmíněného násilí, jejich psychologickými a pedagogickými důsledky apod.

Dále Odbor v rámci Projektu NF realizoval ve spolupráci s Norskou organizací Alternativ til Vold (Alternativa násilí) celkem 9 školení k využívání edukativního filmu. Školení byla zaměřena na následující cílové skupiny: sociální pracovníci a pracovníce, pedagogický personál, psychologové a psycholožky a terapeuti a terapeutky. Během těchto školení bylo proškoleno celkem 394 osob. V roce 2022 se uskutečnilo první pilotní školení školitelů k práci s dětmi, které byly svědky domácího násilí. Školení bylo nabídnuto všem účastnicím a účastníkům školení pro OSPOD a NNO. Z řad absolventů se přihlásili na navazující školení osoby, které mají možnost školit další cílové skupiny odborné veřejnosti. Absolvování školení bylo podmíněno prokázáním základních kompetencí v problematice násilí v blízkých vztazích a zkušenostmi s využíváním filmu Zuřivec. Celkem se školení v Praze zúčastnilo 12 osob. Příprava tří metodických listů pro využívání filmu Zuřivec, na kterých se podílí primárně ATV a přizvané české odbornice a odborníci, byla dokončena a metodické listy byly poskytnuty všem účastnicím a účastníkům školení a zveřejněny na webových stránkách zurivec.cz.

Také byl u příležitosti druhého vydání publikace uspořádán odborný seminář. Seminář se uskutečnil 23. listopadu 2022 v Praze. U příležitosti vydání knihy byla organizována také tisková konference, kde byly představeny aktivity projektu a vydaná publikace. Následně se uskutečnil odborný seminář především pro odbornou veřejnost. Na akci vystoupili zástupci a zástupkyně bilaterálního partnera a další české odbornice a odborníci na téma násilí v blízkých vztazích.

Dne 22. března 2022 se uskutečnil společně uspořádaný side-event při zasedání Komise OSN pro postavení žen s názvem Under one roof: Towards multidisciplinary help for victims of sexual and domestic violence. Side-event byl zaměřen na mezioborovou spolupráci v oblasti násilí v blízkých vztazích a zúčastnili se ho zástupkyně českých neziskových organizací, které představily dobrou praxi v poskytování koordinované pomoci obětem domácího a sexuálního násilí, z řad bilaterálního partnera se zúčastnil v roli vystupujícího Henning Mohaupt se svým příspěvkem k prevenci vražd v intimních vztazích a zástupce státní správy Chile. Akce se účastnilo především mezinárodní publikum. Na platformě Webex side-event sledovalo živě 54 osob a zároveň 22 osob na platformě YouTube. Záznam akce má k datu podání monitorovací zprávy 215 zhlédnutí.

V průběhu roku 2022 proběhly dvě studijní cesty do Štrasburku na zasedání Komise Rady Evropy pro rovnost žen a mužů v rámci mezinárodní výměny zkušenosti v oblasti prevence a potírání on-line sexismu. Na zasedání probíhala výměna informací mezi zástupci 47 členských států Rady Evropy. Na základě dohody s Radou Evropy z minulého monitorovacího období byl zrealizován český překlad stránky Rady Evropy <https://human-rights-channel.coe.int/stop-sexism-cs.html> odbornou garantkou programu.

4. Přehled činnosti

Jednání Rady se v roce 2022 uskutečnila ve dnech 7. června⁶, 22. září⁷ a 12. prosince⁸.

⁶ Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-ze-dne-7--cervna-2022-197508/.

⁷ Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-ze-dne-22--zari-2022-200207/.

⁸ Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-ze-dne-12--prosince-2022-202209/.

Na červnovém zasedání diskutovala Rada své priority na léta 2022 – 2023. Jednání Rady zahájil premiér Petr Fiala z pozice předsedy Rady. Rada dále diskutovala přípravu CZ PRES. Důležitým tématem byla i pomoc uprchlíkům a uprchlicím z Ukrajiny - na jednání byla představena sada doporučení k důslednějšímu uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů při řešení uprchlické krize.

Záříjové zasedání Rady bylo tematicky zaměřeno na problematiku domácího a sexuálního násilí. Hlavními body programu byly návrh legislativních změn v oblasti ochrany před domácím násilím a změna trestněprávní definice znásilnění. Rada doporučila předsedovi vlády a zmocněnkyni vlády pro lidská práva koordinovat přípravu legislativních změn v oblasti ochrany před domácím násilím a předložit návrh legislativních změn vládě ČR do 30. června 2023 a doporučila ministrovi spravedlnosti, ministrovi práce a sociálních věcí a ministrovi vnitra spolupracovat na přípravě legislativních změn v oblasti ochrany před domácím násilím. Rada také upozornila na potřebu redefinice trestného činu znásilnění tak, že jeho podstatou bude absence souhlasu oběti s pohlavním stykem. Doporučila ministrovi spravedlnosti předložit vládě ČR návrh novely trestního zákoníku, a to tak, aby vymezení skutkové podstaty trestného činu bylo upraveno tak, aby obsahovalo explicitní odkaz na absenci souhlasu. Rada dále doporučila Ministerstvu práce a sociálních věcí zajistit v rámci připravované novely zákona o sociálních službách podporu dostupnosti specializovaných sociálních služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí, např. prostřednictvím zařazení nové sociální služby specificky zaměřené na tuto cílovou skupinu.

Na prosincovém zasedání Rada diskutovala mimo jiné o genderových dopadech návrhů NERV na snížení výdajů a zvýšení příjmů veřejných rozpočtů. Jednání Rady zahájil premiér Petr Fiala z pozice předsedy Rady, který okomentoval hlavní priority vlády v oblasti rovnosti žen a mužů a činnost v této oblasti v rámci českého předsednictví Rady EU.

5. Výbory a pracovní skupiny Rady vlády pro rovnost žen a mužů

Při Radě byly v roce 2022 zřízeny celkem čtyři výbory a pět pracovních skupin, které se zabývaly dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady.

Rada má zřízeny konkrétně tyto výbory a pracovní skupiny:

5.1 Výbor pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů

Jednání Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů se v roce 2022 uskutečnila ve dnech 22. dubna a 9. prosince. Výbor se v roce 2022 zabýval zejména:

- Procesem revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání;
- Řešením genderových aspektů pomoci osobám prchajícím z Ukrajiny;
- Financováním NNO v oblasti rovnosti žen a mužů.

5.2 Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

Jednání Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách se v roce 2022 uskutečnila ve dnech 31. března, 23. června, 29. září a 15. prosince. Výbor se v roce 2022 zabýval zejména:

- Podnětem k zavedení specializace soudců a soudkyň na problematiku domácího a sexuálního násilí;
- Problematikou sexuálního obtěžování na vysokých školách;

- Vyhodnocením plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí v roce 2020;
- Přípravou návrhu Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2023 - 2026;
- Informacemi o projednávání návrhu legislativních změn v oblasti ochrany před domácím násilím.

5.3 Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči⁹

Jednání Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života se v roce 2022 uskutečnila ve dnech 26. května, 7. listopadu a 28. listopadu. Výbor se v roce 2022 zabýval zejména:

- Informacemi o vývoji legislativních iniciativ EU souvisejících s činností Výboru a další EU agendou;
- Iniciativami Ministerstva práce a sociálních věcí v oblasti relevantních politik (např. Strategii rodinné politiky);
- Genderovou dimenzí energetické chudoby.

5.4 Výbor pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích

Jednání Výboru pro vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích pozicích se v roce 2022 uskutečnila ve dnech 13. dubna, 7. června, 21. listopadu. Výbor se v roce 2022 zabýval zejména:

- Volbami do zastupitelstev měst a obcí a do Senátu 2022;
- Podporou vyrovnaného zastoupení žen a mužů ve statutárních orgánech a ve vyšším vedení obchodních společností;
- Problematikou násilí na ženách v politice;
- Podnětem k umožnění pokračování vyslání zaměstnankyň a zaměstnanců příspěvkových organizací při mateřství a rodičovství.

5.5 Pracovní skupina muži a rovnost žen a mužů

V roce 2022 se neuskutečnilo žádné jednání Pracovní skupiny muži a rovnost žen a mužů.

5.6 Pracovní skupina k porodnictví

Jednání Pracovní skupiny k porodnictví se v roce 2022 uskutečnilo dne 28. dubna. Hlavním bodem jednání bylo představení revidovaného Podnětu pracovní skupiny k publikování statistických dat.

5.7 Pracovní skupina k dopadům pandemie covid-19 na rovnost žen a mužů

V roce 2022 se neuskutečnilo žádné jednání Pracovní skupiny k dopadům pandemie covid-19 na rovnost žen a mužů. Ke zrušení pracovní skupiny došlo na základě usnesení č. 1/2022 Rady ze dne 7. června 2022.

⁹ Rada na svém jednání dne 12. prosince 2022 schválila usnesením č. 14/2022 změny statutu Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života, čímž došlo mimo jiné také ke změně názvu tohoto Výboru na Výbor pro sociální politiku, rodinu a péči. Blíže viz <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/sladeni-pracovniho-a-soukromeho-zivota/Statut-Vyboru-pro-socialni-politiku--rodinu-a-peci.pdf>.

5.8 Pracovní skupina pro otázky romských žen

Pracovní skupina pro otázky romských žen se sešla dne 25. března 2022 a řešila především implementaci zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů.

5.9 Pracovní skupina k dotačnímu programu Podpora veřejně prospěšných aktivit nestátních neziskových organizací v oblasti rovnosti žen a mužů

Pracovní skupina se k hodnocení projektů v dotačním programu Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů pro rok 2022 sešla již v listopadu 2021. Celkem bylo projednáno 15 žádostí o poskytnutí dotace.

6. Výstupy

Radě a jejímu sekretariátu je věnována také samostatná záložka na internetových stránkách www.vlada.cz. Záložka obsahuje také informace o projektu Implementace a jeho aktivitách.¹⁰

6.1 Materiály předložené vládě ČR

Během roku 2022 zpracoval Odbor následující materiály pro vládu ČR, které byly předloženy předsedou vlády a zmocněnkyní vlády pro lidská práva vládě ČR:

- Zpráva za rok 2021 o plnění Akčního plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 - 2022 (vzata na vědomí vládou ČR dne 20. července 2022);
- Zpráva za rok 2021 o rovnosti žen a mužů (vzata na vědomí vládou ČR dne 23. listopadu 2022);
- Zpráva o plnění Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030 za rok 2021 (vzata na vědomí vládou ČR dne 23. listopadu 2022).

Tabulka 2 Materiály předložené vládě

Druh výstupu	Počet celkem	Vláda		
		Vzala na vědomí	Schválila usnesením	Odmítla
Zpráva pro vládu				
Zpráva pro mezinárodní instituce				
Informace pro vládu ČR		3		
Návrh nelegislativních opatření				
Návrh legislativních změn				
Připomínky k návrhu zákona				
Jiný				

6.2 Osvětová a vzdělávací činnost

V uplynulém roce uspořádal Odbor následující konference, semináře a workshopy:

- 138 workshopů k prevenci sexuálního násilí a genderově podmíněného kybernásilí pro děti a mládež ze ZŠ a SŠ;
- 2 školení pro budoucí pedagogy a pedagožky ke kompetencím pro realizaci workshopů v oblasti prevence znásilnění a sexuálního násilí;

¹⁰ Internetové stránky Rady a jejího sekretariátu jsou v současnosti dostupné na <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/uvodni-stranka-rady-vlady-pro-rovne-prilezitosti-zen-a-muzu-121632/>.

- Mezinárodní konference s názvem „Stejná práce, stejná odměna? Budoucnost transparentnosti v odměňování v kontextu legislativy EU“ (12. ledna 2022);
- Workshop k přípravě projektových žádostí v rámci Operačního programu Zaměstnanost+ (2. března 2022);
- Seminář s názvem „Uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů v rámci CZ PRES“ (20. dubna 2022);
- Seminář s názvem „Gender a Česko: Ženy ve vedení obchodních společností“ (26. dubna 2022);
- Seminář k přípravě českého předsednictví Rady EU ve vztahu k agendě rovnosti žen a mužů (16. května 2022);
- Mezinárodní konference s názvem „Čas na rovnost žen a mužů: Konference k předsednictví ČR v Radě EU“ (16. června 2022);
- Mezinárodní konference s názvem „The Europe of Tomorrow: Gender Equality and the Economy“ (3. – 4. října 2022);
- Mezinárodní konference s názvem „Rovnost žen a mužů jako evropský úkol: ekonomické postavení mladých lidí a reflexe českého předsednictví“ (5. října 2022);
- 2 workshopy k přípravě ratifikace Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (8. listopadu a 20. prosince 2022);
- Mezinárodní konference s názvem „Násilí je možné zastavit“ (23. listopadu 2022);
- Mezinárodní konference s názvem „Gender equality in the digital age: a task for Europe. Combating gender-based cyber-violence“ (29. listopadu 2022);
- Mezinárodní workshop ke sběru dat nutných ke zlepšení poporodní péče, výživy kojenců a malých dětí (8. prosince 2022);
- Workshop se zaměstnavateli s názvem „Práce na dálku: Jak navázat na pandemickou zkušenost?“ (14. prosince 2022);
- Seminář s názvem „Genderová rovnost během současného a budoucího předsednického tria Rady EU“ (21. prosince 2022).

Nadále byl také provozován a updatován Facebookový¹¹ účet s názvem „To je rovnost“ a webové stránky www.tojerovnost.cz. Na www.tojerovnost.cz jsou vždy uvedeny aktuální informace k seminářům, konferencím a dalším aktivitám, které Odbor pořádá.

7. Rozdělení dotací

Odbor zajišťoval administrativní chod spojený s Dotačním programem Podpora veřejně prospěšných aktivit v oblasti rovnosti žen a mužů, a to jak v roce 2022, tak také jeho přípravu na rok 2023. Dotační program byl v roce 2022 určen pro aktivity vedoucí k rovnosti žen a mužů, a to v návaznosti na cíle a opatření vytyčené Strategii 2021 – 2030 a v návaznosti na ustanovení Evropské charty za rovnost žen a mužů na úrovni života ve městech a obcích. Pro rok 2022 byly upřednostněny projekty, které se zaměřily na následující oblasti:

- a) Řešení negativních dopadů rozšíření onemocnění covid-19 na rovnost žen a mužů vztahujících se ke zdraví, postavení žen a mužů na trhu práce a v ekonomice, přístupu ke spravedlnosti a dalším relevantním aspektům těchto dopadů. Aktuální společenská potřeba řešení genderových dopadů spojených s rozšířením onemocnění covid-19 je odůvodněna ve Strategii 2021 – 2030.
- b) Téma genderového rozpočtování, realizaci aktivit (semináře, sdílení dokumentů apod.) za účelem přenosu dobré praxe a expertízy ze zahraničí a za účelem podpory využívání nástrojů genderového rozpočtování v ČR, mj. s důrazem na spravedlivou post-pandemickou obnovu, která bude zohledňovat potřeby všech skupin obyvatelstva včetně žen. Téma bude upřednostněno (tj. bodově zvýhodněno) v návaznosti na specifický cíl

¹¹ Blíže viz <https://www.facebook.com/tojerovnost/?fref=ts>.

Strategie 2021 – 2030 3.3 Rovný přístup k potřebám žen i mužů na všech úrovních plánování rozpočtu (genderově vyvážené rozpočty) z kapitoly Instituce a také doporučení Evropského účetního dvora a Evropského institutu pro rovnost žen a mužů.

- c) Prevence a potírání domácího a genderově podmíněného násilí, a to v tématech pokrytých Akčním plánem prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2019 – 2022. Aktuální společenská potřebnost této oblasti je odůvodněna v kapitole č. 2 tohoto akčního plánu. Bodově zvýhodněna nebudou témata podporovaná z výzvy a malého grantového schématu v rámci programu „Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí“ financovaných z Norských fondů - jedná se o tyto tematické oblasti: i. zřizování nových specializovaných služeb pro oběti genderově podmíněného násilí a zavádění inovativních opatření do stávajících služeb, ii. podpora kapacit pro interdisciplinární spolupráci, iii. realizace osvětových kampaní za účelem potírání genderových stereotypů, sexismu a klíčových příčin domácího a genderově podmíněného násilí, potírání nových forem genderově podmíněného násilí a motivace mužů k zapojení se do potírání těchto forem násilí a podpory rovnosti žen a mužů, iv. zvyšování kapacit organizací poskytujících intervence pro násilné osoby.

V roce 2022 pracovní skupina Rady zřízená k Dotačnímu programu podpora rovnosti žen a mužů navrhla k podpoře celkem 10 projektů. Alokace Dotačního programu podpora rovnosti žen a mužů pro rok 2022 činila 4,23 mil. Kč.

8. Zahraničí

Sekretariát Rady zodpovídá za koordinaci výstupů směrem k EU v oblasti rovnosti žen a mužů a přípravu instrukcí a dalších podkladů pro jednání orgánů EU. Následující tabulka shrnuje členství zástupkyň a zástupců Odboru v odborných orgánech a institucích EU a dalších mezinárodních organizací:

Tabulka 3 Členství zástupkyň a zástupců Odboru v orgánech a institucích EU, Rady Evropy a OECD

Orgán	Jméno zástupkyň/zástupce	Pozice	Gestor orgánu
Skupina na vysoké úrovni pro gender mainstreaming (<i>High Level Group on Gender Mainstreaming</i>)	Radan Šafařík	Člen	Evropská komise
Komise pro rovnost žen a mužů Rady Evropy (<i>Council of Europe Gender Equality Commission</i>)	Radan Šafařík	Člen	Rada Evropy
Pracovní skupina pro gender mainstreaming a vládnutí (<i>Working Party on Gender Mainstreaming and Governance</i>)	Radan Šafařík	Člen	OECD

Důležitou součástí činnosti Odboru v uplynulém roce byla také účast na seminářích a konferencích pořádaných EU a jejími členskými státy, případně jiných mezinárodních organizací, za účelem výměny dobré praxe a sdílení zkušeností v oblasti implementace politik rovnosti žen a mužů.

V roce 2022 se pracovníci a pracovnice Odboru zúčastnili těchto seminářů a konferencí pořádaných v zahraničí (případně online):

Dne 28. ledna 2022 proběhlo pravidelné (on-line) jednání Skupiny na vysoké úrovni pro gender mainstreaming. ČR v rámci jednání představila priority CZ PRES v oblasti rovnosti žen a mužů a plánované aktivity. V rámci jednání byly dále řešeny aktuální legislativní návrhy a plánovaná strategie pro oblast péče. Za ČR je jednání zúčastnili R. Šafařík a K. Kabzanová.

Ve dnech 14. – 25. března 2022 se v New Yorku uskutečnilo 66. zasedání Komise OSN pro postavení žen. Ve dnech 14. – 18. března se zasedání zúčastnila také delegace ČR, kterou vedla náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Martina Štěpánková. Odbor uspořádal v rámci zasedání dva odborné semináře (side-eventy): ministerský side event „Women at the frontline: knowledge, skills and leadership of women in climate action“ (17. březen 2022), který ČR organizovala ve spolupráci s Francií a Švédskem, a expertní side event „Under one roof: Towards multidisciplinary help for victims of sexual and domestic violence“ (22. března 2022), na kterém ČR participovala s norskou neziskovou organizací Alternativa násilí. Za sekretariát Rady se zasedání účastnila K. Kabzanová.

Dne 12. dubna 2022 se zástupkyně Odboru, T. Zvolská, zúčastnila high-level konference Rady Evropy zaměřené na politiky v oblasti sladování profesního a osobního života v kontextu podpory rovnosti žen a mužů na trhu práce. Na konferenci byla diskutována potřeba dostupnosti zařízení péče o děti, nastavení sociálních systémů, podpora flexibilních forem práce a nutnost zapojení mužů do péče o děti/rodinné příslušníky a příslušnice. Nad rámec těchto „tradičních“ nástrojů sladování byla diskutována potřeba důsledného genderového mainstreamingu a podpora upskillingu/reskillingu.

Dne 12. května 2022 proběhlo hybridní jednání Studijní skupiny pro genderovou rovnost Evropského hospodářského a sociálního výboru. ČR na jednání představila téma plánovaných závěrů Rady k genderové rovnosti. Za ČR se jednání zúčastnily online K. Kabzanová a M. Šamová.

Ve dnech 10. – 13. května 2022 proběhlo pravidelné jednání Komise Rady Evropy pro rovnost žen a mužů. Za ÚV ČR se jednání zúčastnil R. Šafařík a Z. Andreska. Komise se mj. věnovala naplňování Strategie Rady Evropy pro genderovou rovnost či přípravě doporučení Rady Evropy pro uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů v migrační politice.

Ve dnech 11. – 12. července 2022 proběhly v Bruselu prezentace priorit českého předsednictví v Radě EU před Výborem Evropského parlamentu pro zaměstnanost a sociální věci a Výborem Evropského parlamentu pro práva žen a rovnost pohlaví. Delegaci ČR vedl ministr práce a sociálních věcí M. Jurečka. Za sekretariát Rady se prezentací priorit a jim předcházejících briefingu zúčastnili R. Šafařík a K. Kabzanová.

Dne 13. července 2022 proběhlo první technické jednání s Evropským parlamentem a Komisí k mandátům EP a Rady EU k návrhu směrnice EP a Rady, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování. Účelem jednání byla výměna postojů Rady EU a EP k návrhu směrnice a bližší vysvětlení změn navržených ze strany Rady EU a EP. Na základě proběhlého technického jednání a návazného technického jednání plánovaného na 16. září bude připraven první politický dialog ke směrnici, který proběhne začátkem října.

Dne 20. července 2022 proběhlo v Bruselu jednání Pracovní skupiny pro základní práva, občanská práva a volný pohyb osob (FREMP), která je pracovním orgánem Rady pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA). Jednání se zaměřilo na rozdílné definice kybernásilí v členských státech EU z lidskoprávní a genderové perspektivy. Na jednání vystoupily s odbornými příspěvky zástupkyně EIGE a GREVIO. Za ČR se jednání účastnili K. Kabzanová a R. Šafařík, který jednání předsedal.

Ve dnech 5. – 6. září 2022 se v Praze uskutečnilo pravidelné jednání Skupiny na vysoké úrovni pro gender mainstreaming, která je pracovním orgánem Evropské komise pro rovnost žen a mužů. Jednání se zúčastnili zástupci a zástupkyně Evropské komise, členských států EU a EIGE i ukrajinská zmocněnkyně vlády pro politiku rovnosti žen a mužů Kateryna

Levchenko, která s členky a členy HLG GM diskutovala genderové aspekty války na Ukrajině. Jednání organizoval Odbor, který pro členky a členy HLG zajistil také doprovodný kulturní program.

Ve dnech 16. září, 29. září, 11. října, 20. října a 15. listopadu 2022 proběhla v Bruselu technická jednání s Evropským parlamentem a Komisí k návrhu směrnice o transparentnosti odměňování. Účelem jednání byla výměna a vyjasnění postojů Rady EU a EP k jednotlivým pozměňovacím návrhům a dosažení předběžné kompromisní dohody nad některými ustanoveními. Gestorem návrhu směrnice je na národní úrovni sekretariát Rady, který taktéž zodpovídá za jeho vyjednávání během CZ PRES. Jednání se za sekretariát proto zúčastnili K. Kabzanová (všechna jednání), R. Šafařík (16. 9.) a M. Šamová (11. 10.).

Ve dnech 6. října, 27. října a 30. listopadu 2022 proběhly ve Štrasburku a Bruselu politické triology s Evropským parlamentem a Komisí k návrhu směrnice o transparentnosti odměňování.

Ve dnech 16. – 18. října 2022 probíhalo ve Štrasburku jednání Komise Rady Evropy pro genderovou rovnost (dále jako „Komise“). Hlavním bodem programu jednání Komise bylo vyjednávání obsahu a následné přijetí Pokynů k roli mužů a chlapců v prosazování genderové rovnosti a potírání násilí na ženách. Součástí jednání Komise byla diskuze s Komisařkou Rady Evropy pro lidská práva Dunjou Mijatović k dlouhodobým prioritám i aktuálním otázkám ochrany lidských práv a specificky ochrany práv žen. Souhrnná zkrácená zpráva z jednání je dostupná na webové stránce Komise Rady pro genderovou rovnost zde: <https://rm.coe.int/0-gec22-november-abridged-report-revised-2760-0399-4886-v-1/1680a9157f>.

Dne 8. prosince 2022 proběhlo v Bruselu pravidelné zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO). Delegaci ČR vedl místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí M. Jurečka. Na program jednání Rady EPSCO bylo zařazeno několik bodů vztahujících se k rovnosti žen a mužů (mj. návrh směrnice o transparentnosti odměňování, schválení návrhu závěrů Rady k rovnosti žen a mužů v narušených ekonomikách: zaměření na mladou generaci, debata na téma genderových aspektů péče). Jednání se proto za sekretariát Rady zúčastnili R. Šafařík a K. Kabzanová.

9. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Dle čl. 11 odst. 1 statutu Rady jsou náklady na činnost Rady hrazeny z rozpočtu orgánu, v jehož čele stojí člen vlády, do jehož působnosti patří rovnost žen a mužů. Náklady na činnost Rady, včetně jejího sekretariátu, tak byly v roce 2022 hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády ČR.

Funkci sekretariátu Rady vykonával Odbor v rámci své další činnosti. Jako součást běžných provozních výdajů Úřadu vlády ČR jsou hrazeny náklady na občerstvení a administrativní činnost (telefon, tisk materiálů apod.), a to bez účetního rozlišení, zda jde o činnost ve prospěch Rady nebo Úřadu vlády ČR. Jednání Rady a jejich výborů a pracovních skupin se v roce 2022 konala v prostorách Úřadu vlády ČR nebo online.

Členky a členové Rady nemají dle čl. 11 odst. 3 Statutu Rady nárok na odměnu za výkon funkce, jedná se o čestnou funkci.

Dle čl. 11 odst. 2 statutu Rady mají členky a členové Rady a jejich výborů a pracovních skupin nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti s činností Rady, jejich výborů nebo pracovních skupin v souladu s právními předpisy.

Následující tabulka podává přehled o výdajích na činnost sekretariátu Rady (Odboru) v roce 2022.

Tabulka 4 Výdaje na činnost sekretariátu Rady (Odboru) od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022 (v Kč)

mzdy a platy zaměstnanců/kyň		6 668 982,00 (z toho z projektu 5 109 512,00)
pojistné celkem		2 235 186,00 (z toho z projektu 1 711 469,00)
výdaje na tuzemské služební cesty		96 271,00
výdaje na zahraniční služební cesty		440 695,95 (z toho z projektu 100 259,53)
odměny členům PPOV (ne zaměstnanci)		0,00
cestovné členů/expertů		1 134,00
externí zakázky sledované podle PPOV – celkem		7 196 745,82 (z toho z projektů 5 738 918,00)
z toho	OON – DPP	2 006 482,00 (z toho z projektu 2 000 612,00)
	OON – DPČ (vč. povinného pojistného)	4 290 665,00 (z toho z projektu 3 738 306,00)
	Fakturované (vč. překladů)	899 598,82 (z toho vše z projektu)
Telefony		71 121,73
Pohoštění celkem		6 960,00
z toho	limit pro sekretariát	6 960,00
	mimo limit sekretariátu	0,00
jiné přímo zjistitelné výdaje (překlady, polygrafie, školení)		18 152,93
úcelově přidělené prostředky (dotace)		4 196 160,00
Celkem		20 931 409,43

Tabulka 5 Počet zaměstnanců/kyň sekretariátu k 31. 12. 2022

		Na částečný úvazek
Platová třída 14	3	
Platová třída 13	6	1
Platová třída 12	2	
Celkem	11	1

Sekretariát Rady není samostatnou jednotkou a jeho výdaje jsou součástí výdajů Úřadu vlády.

10. Plán činnosti Rady vlády pro rovnost žen a mužů na rok 2023

Rada na svém jednání dne 22. září 2022 schválila Plán práce Rady na léta 2022 – 2023.¹²

1. Řešení socio-ekonomických dopadů ruské invaze na Ukrajinu

- Posuzování vládních opatření přijímaných v návaznosti na energetickou krizi z hlediska dopadů na rovnost žen a mužů
- Spolupráce se sekretariátem a zmocněnkyní vlády pro lidská práva na pomoci zvláště zranitelným skupinám uprchlic a uprchlíků a jejich integraci na trh práce a do české společnosti

2. Naplňování Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030

- Spolupráce se sekretariátem na revizi strategie
- Spolupráce se sekretariátem na vyhodnocování naplňování strategie

¹² Blíže viz https://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-ze-dne-22--zari-2022-200207/.

- 3. Oblast domácího a sexuálního násilí (kapitola „Bezpečí“ strategie)**
 - a. Spolupráce se sekretariátem a dotčenými rezorty na přípravě návrhu legislativních změn v oblasti domácího a sexuálního násilí (zavedení definice domácího násilí, změna trestněprávní definice znásilnění, zavedení specializace sociálních služeb na genderově podmíněné násilí)
 - b. Příprava Akčního plánu prevence genderově podmíněného násilí na léta 2023 – 2026
 - c. Spolupráce na projektech občanského sektoru spolufinancovaných z Norských fondů
 - d. Podpora odborné diskuze o ratifikaci Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí
- 4. Oblast trhu práce (kapitola „Práce a péče“ strategie)**
 - a. Spolupráce s MPSV na transpozici směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob
 - b. Spolupráce s MPSV na přípravě a implementaci OP Zaměstnanost Plus
- 5. Oblast zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích (kapitola „Rozhodování“ strategie)**
 - a. Spolupráce se sekretariátem na přípravě transpozice směrnice o zlepšení genderové vyváženosti mezi členy orgánů kotovaných společností a o souvisejících opatřeních
 - b. Příprava podkladů k variantnímu řešení podpory vyrovnané účasti žen a mužů v politice (včetně případných legislativních návrhů)
 - c. Vyhodnocování zastoupení žen a mužů v rozhodovacích pozicích (politika, vedení obchodních společností s majetkovou účastí státu apod.)
- 6. Oblast institucionální zabezpečení (kapitola „Instituce“ strategie)**
 - a. Spolupráce se sekretariátem na přípravě novely kompetenčního zákona za účelem ukotvení agendy lidských práv a rovnosti žen a mužů
 - b. Spolupráce se sekretariátem na vyhodnocování plnění Standardu pozice rezortních koordinátorů a koordinátorek rovnosti žen a mužů
 - c. Spolupráce se sekretariátem na vyhodnocování způsobu provádění hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů u materiálů předkládaných vládě ČR
- 7. České předsednictví Radě EU**
 - a. Spolupráce se sekretariátem na realizaci akcí pořádaných v rámci CZ PRES
 - b. Vyhodnocení CZ PRES z hlediska agendy rovnosti žen a mužů
- 8. Další oblasti**
 - a. Spolupráce s řídicími orgány na implementaci horizontální zásady rovnost žen a mužů v operačních programech
 - b. Spolupráce s MZd na přípravě strategie k naplňování iniciativy Baby-friendly Hospital
 - c. Spolupráce s MŠMT na revizi rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání
 - d. Spolupráce s MZd na naplňování zákona o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem a o změně některých souvisejících zákonů
- 9. Další průběžné aktivity na základě podnětů výborů, pracovních skupin a členek a členů Rady**

Výroční zpráva za rok 2022 byla schválena Radou 5. června 2023.